

Eiropas Darba
drošības un veselības
aizsardzības aģentūra

DARBA AIZSARDZĪBAS ZIŅAS

Godātie kolēģi un kolēģes!

Man ir patiess prieks, ka šodien, 28.aprīlī, sveicot visu Latvijas darba aizsardzības speciālistu saimi Starptautiskajā darba aizsardzības dienā, es to varu darīt ar atjaunoto Darba aizsardzības ziņu palīdzību, kas, cerams, ne tikai spēs atgūt savu iepriekšējo auditoriju, bet piesaistīs arī jaunu speciālistu uzmanību.

Darba aizsardzības ziņas ir viens no retajiem, ja ne vienīgais izdevums Latvijā, kuru tiešā mērķauditorija ir darba aizsardzības speciālisti. Protams, šis izdevums būs noderīgs ne tikai diplomētiem un sertificētiem ekspertiem, bet arī uzņēmumu vadītājiem un darbiniekiem, jo darba vides jautājumi skar pilnīgi visus strādājošos.

Diemžēl nākas atzīt, ka pēdējā laikā nereti nākas saskarties ar situācijām, kad darba aizsardzības speciālistu darbs tiek noniecināts vai netiek novērtēts no uzņēmumu vadības puses, un darba aizsardzības speciālista iniciatīva darba vides sakārtošanā un uzlabošanā tiek uztverta kā biznesam traucējoša, izdevumus palielinoša vai vienkārši – nevajadzīga. Tas tikai apliecina mūsu uzņēmumu vadītāju nepietiekošo izpratni par to, ko uzņēmējdarbībai var sniegt sakārtota darba aizsardzības sistēma uzņēmumā.

Ar šī izdevuma palīdzību mēs vēlamies skaidrot darba aizsardzības jautājumu nozīmīgumu uzņēmuma darbā, kā arī palīdzēt darba aizsardzības speciālistiem komunikācijā gan ar uzņēmuma vadību, gan darbiniekiem, lai veidotu vienotu izpratni un

drošu darba kultūru visos Latvijas uzņēmumos.

Esam padomājuši par vairākiem jaunievedumiem Darba aizsardzības ziņās, ko, cerams, novērtēsiet atzinīgi. Kā piemēru gribu minēt jaunieviesto rubriku, kurā darba aizsardzības speciālisti varēs dalīties pieredzē, īstenojot darba aizsardzības idejas savā uzņēmumā. Tuvojoties lauku darbu sezonai, šajā avīzes numurā uz sarunu esam aicinājuši darba aizsardzības speciālistu no lauksaimniecības nozares uzņēmuma, jo nelaimes gadījumu statistika diemžēl apliecina, ka šajā nozarē vēl daudz darāmā darba drošības jomā. Tāpat varēsiet iepazīties ar “Statoil Latvija”, “Cemex” un “Severstal” darba aizsardzības speciālistu pieredzi, ieviešot darba drošības pasākumus, kas pērn atzinīgi tika novērtēti Labās prakses konkursā „Zelta ķivere”.

Darba aizsardzības ziņās atradīsiet informāciju par aktualitātēm darba aizsardzības jomā, tai skaitā par bezmaksas semināriem un konferencēm, jaunākajām izmaiņām normatīvajos aktos, par labo praksi, kas tiek īstenota vai nu tepat Latvijas uzņēmumos vai ārvalstīs, bet kas tikpat labi varētu tikt izmantota arī Jūsu uzņēmumā.

Mēs ticam, ka labas prakses piemēru publicēšana vairo darba aizsardzības jomā strādājošo speciālistu pašapziņu un stiprinās piederības sajūtu speciālistu lokam, kuri ir līdzatbildīgi par darbinieku veselību un drošību.

Priecīgu un drošu Starptautisko darba aizsardzības dienu vēlot –

Valsts darba inspekcijas vadītājs

Renārs Lūsis

www.twitter.com/darbaizsardziba

Paziņo Eiropas kampaņas par drošības uzturēšanu darbā uzvarētājus

Šodien, 28. aprīlī, Starptautiskajā darba aizsardzības dienā, Budapeštā apbalvo uzņēmumus, kas ieguvuši galvenās balvas Eiropas Savienības kampaņā par drošu un veselībai nekaitīgu darba vietu izveidošanu un uzturēšanu.

Par kampaņas uzvarētājiem kļuvuši uzņēmumi no astoņām valstīm – Austrijas, Spānijas, Maltas, Zviedrijas, Portugāles, Nīderlandes, Apvienotās Karalistes un Beļģijas.

Portugāles kompānija „Sonae” balvu ieguvusi par preventīvu pasākumu kopumu darba aizsardzībā, samazinot potenciālos riska faktorus,

kuri apdraud darbinieku drošību darba vietā;

Nīderlandes kompānija „GHT-Glass Handling Technic Vof” saņem balvu par dārzkopības siltumnīcu ekspluatāciju un to remontu atbilstoši drošas un nekaitīgas darba vides kritērijiem;

Zviedrijas kompānija „Skelleftea Raddningstjanst” balvu iegūst par veselībai nekaitīgu darba apstākļu nodrošināšanu ugunsdzēsējiem;

Beļģu kompānija „STIB-MIVB” apbalvota par funkcionālas un drošas darba vietas izveidošanu darbiniekiem;

Austrijas uzņēmums „VAE Eisenbahn-

systeme GmbH” – par darba vides tehnoloģisko un organizatorisko pasākumu nodrošināšanu; Spānijas uzņēmums „Proton Electronica SLU” tiek apbalvots par to, kā uzņēmumā tiek koordinēti darba aizsardzības jautājumi;

Maltas uzņēmums „Actavis” ir atzinīgi novērtēts par darba drošības jautājumu uzlabošanu uzņēmumā;

Apvienotās Karalistes uzņēmums „Tarmac Quarry Materials” saņem balvu par drošas darba vietas izveidošanu un uzturēšanu, pamatojoties uz galveno kompetenču pilnveidošanu.

Veicināšanas balvas saņēma vēl 15 uzņēmumi.

Atgādinām, ka pērn Valsts darba inspekcija piešķīra nacionālās balvas par drošības uzturēšanu darbā. Izvērtēšanai tika saņemti 16 labas prakses piemēru pieteikumi. Galveno balvu – „Zelta ķivere 2010” – saņēma SIA „Latvija Statoil”. Savukārt veicināšanas balvas saņēma SIA „Cemex” un AS „Severstal”. Par to vairāk lasiet turpmākajās lappusēs.

Valsts darba inspekcijas rīkotā konkursa „Zelta ķivere 2010” uzvarētāji, veicināšanas balvu ieguvēji un atzinības rakstu ieguvēji.

Darba aizsardzības speciālists – moderna profesija

BAIBA AUŽĀNE,

Sabiedrisko attiecību speciāliste, Eiropas darba drošības un veselības aizsardzības nacionālā kontaktpunkta vadītāja

Veidojot Darba aizsardzības ziņas, man nācās secināt, ka darba aizsardzības speciālista darbs lielā mērā līdzinās sabiedrisko attiecību speciālista pienākumiem, kurus pārzinu es. Gan sabiedrisko attiecību, gan darba aizsardzības speciālistiem nākas pārliecināt uzņēmuma vadību, ka

viens vai otrs pasākums nāks par labu gan uzņēmumā strādājošajiem, gan arī uzlabos uzņēmuma tēlu sabiedrības acīs. Gan vieniem, gan otriem brīžiem ir grūti pierunāt vadību, lai ideju ieviešanai dzīvī atvēl arī naudu :) Tai pat laikā uzņēmuma komunikācija ar sabiedrību, par ko rūpējas sabiedrisko attiecību cilvēki un sakārtota darba vide, kas ir darba aizsardzības speciālistu rokās, atstāj ietekmi uz uzņēmuma reputāciju, ceļ zīmola vērtību un apliecina, ka uzņēmums ir sociāli atbildīgs.

No sirds sveicot jūs Starptautiskajā darba aizsardzības dienā, novēlu jums

svaigu un radošu pieeju, ieviešot darba drošības idejas savās darba vietās. Ceru, ka atjaunotās Darba aizsardzības ziņas tam noderēs!

Lai mūsu komunikāciju padarītu mobilāku – esam pievienojušies tviterim, kas nozīmē, ka 140 zīmju garumā varam apmainīties viedokļiem kaut vairākas reizes dienā.

Apsveicot kolēģus svētku dienā, noskaidrojiet, vai viņi ir pieteikušies Darba aizsardzības ziņām? Taupot resursus, šis izdevums būs pieejams tikai elektroniski, bet katru jauno avīzes numuru mēs varam izsūtīt uz personisko e-pastu.

Maina darbinieku attieksmi pret drošību

Labās prakses galvenās balvas ieguvēja – uzņēmuma „Latvija Statoil” darba aizsardzības speciāliste Dace Čivča teic: „Saņemot balvu „Zelta ķivere”, mēs ar vēl lielāku sparību turpinājam izglītēt savus darbiniekus un sadarbības partnerus par drošības jautājumiem, mainot attieksmi un vairojot izpratni, ka ikvienu negadījumu darba vietā var novērst.”

Uzņēmums savā pieteikumā Labās prakses konkursam norādīja, ka iepriekš jau daudz darījis, lai uzlabotu darba drošību. Taču dažādi pētījumi uzņēmumā liecināja, ka darba aizsardzības uzlabošanai nepietiek tikai ar jaunākām tehnoloģijām, apmācībām un instruktažu. Secinājums bija: ir jāstrādā ar galveno – darbinieku attieksmi pret drošību, mainot, veidojot un uzturot to kā kultūru.

Lai darba vide kļūtu drošāka, „Latvija Statoil” izstrādāja **Drošas uzvedības programmu**. Pirmais pasākums bija Drošas uzvedības programmas dienas, kurās piedalījās ne tikai „Latvija Statoil” darbinieki, bet arī sadarbības partneri. Ap 800 dalībnieku piedalījās drošas uzvedības apmācībās dienas garumā. Mācību laikā tika demonstrēti un analizēti drošības pārkāpumu piemēri no „Latvija Statoil” prakses un Statoil korporācijas, kas izraisīja nopietnas sekas, stāsta D. Čivča.

Dalībnieki atraktīvā veidā tika iepazīstināti ar pieciem kritērijiem, kas ir programmas pamatā:

- * **Prioritāšu noteikšana**, ar mērķi parādīt, ka drošībai vienmēr ir jābūt pirmajā vietā;

- * **Lojalitātes veicināšana** pret instrukcijām, procedūrām, noteikumiem, vadlīnijām un lēmumiem;

- * **Atvērts dialogs**, ar mērķi parādīt, cik svarīga ir atklātība un uzticēšanās, lai novērstu negadījumus;

- * **Nepārtraukts riska novērtējums;**

- * **Rūpes vienam par otru**, ar mērķi veicināt atbildības uzņemšanos katram darbiniekam, atturot apkārtējos cilvēkus no bīstamām situācijām.

„Latvija Statoil” ik dienas ar dažādām metodēm stiprina personīgo atbildību un izpratni par drošību ikvienā darbiniekā. Katru ceturksni uzņēmumā organizē **drošas uzvedības sapulces**. To laikā darbiniekiem ar dažādiem uzdevumiem atgādina par drošību darba vietā. Nodarbinātie analizē drošu uzvedību darba vietā, apzinoties un vērtējot iespējamās riskus. Viņiem arī jārod risinājumi risku samazināšanai vai novēršanai. Tā radusies virkne

programma ir izmainījusi viņu domāšanu par drošību darbā. 86% nodarbināto iegūtās atziņas gatavojas izmantot arī sadzīvē.”

Arī pēc Labās prakses balvas saņemšanas uzņēmums turpinājis darbu pie darba aizsardzības jautājumu attīstīšanas darba vietā. „Pērnā gada nogalē organizējām semināru sadarbības partneriem. Semināra mērķis bija dalīties ar mūsu zināšanām un pieredzi par drošas darba vides uzturēšanu un radīt vienotu izpratni par drošas uzvedības kultūru. Tā visa galvenais mērķis – nākotnē samazināt negadījumus, kuros iesaistīti mūsu

„Zelta ķiveri” saņēma „Latvija Statoil” par darbinieku iesaistīšanu darba drošības programmā.

labas prakses piemēru, kas ieviesti un īstenoti dzīvē. Tie palīdz kontrolēt un savlaicīgi novērst negadījumus.

Uzņēmumā ir izveidota **negadījumu un bīstamu apstākļu reģistrācijas datu bāze**. Tajā uzskaita notikušos un gandrīz notikušos negadījumus un bīstamos apstākļus, kas varēja vai varētu izraisīt negadījumus darba vietā. Katru nedēļu struktūrvienībām kopā ar ieteikumiem par risku samazināšanu tiek izsūtīts ziņojums par negadījumiem. Šādā veidā var informēt visus darbiniekus par pastāvošajiem riskiem un novērst negadījumus darba vietā.

D. Čivča: „Programmas dalībnieki apliecināja, ka gūtās zināšanas noder gan darbā, gan personiskajā dzīvē. 76% semināra dalībnieku pauda uzskatu, ka drošas uzvedības

sadarbības partneri. Seminārā dalījāmies ar mācībām no reāliem negadījumiem. **Semināra noslēgumā dalībnieki atzina, ka turpmāk uz daudzām lietām viņi skatīsies savādāk - rūpīgāk izvērtējot riskus,**” teic D. Čivča.

„Latvija Statoil” darba aizsardzības speciāliste atzīst, ka atzinīgais novērtējums no darba aizsardzības jomu regulējošo institūciju puses struktūrvienību vadītājos vairo izpratni par darba drošības nozīmīgo vietu uzņēmuma ikdienā. Darbinieki lepojas par Labās prakses balvu un to, ka uzņēmuma vadībai rūp darbinieku veselība un drošība. Pieaugusi arī darbinieku izpratne, cik būtisks ir viņu pašu pienesums drošības nodrošināšanā.

– Aivis Vincevs

Uzņēmumā sacenšas par drošākā statusu

SIA „CEMEX” veicināšanas balvu Labās prakses konkursā „Zelta ķivere 2010” saņēma par darbinieku iesaistīšanu darba aizsardzības uzlabošanā. Uzņēmuma darba aizsardzības speciālists Andris Pommers stāsta, ka par iegūto balvu kolektīvā daudz tika runāts. Augstais sasniegums darbiniekos izraisījis pozitīvas emocijas.

„Īpašs prieks bija par to, ka uzņēmums šādā konkursā piedalījās pirmo reizi un jau sasniedza tik labu rezultātu. Līdzdalība konkursā ir iespēja kolektīvā lieku reizi aktualizēt darba aizsardzības jautājumus un parādīt darbiniekiem, ka mūsu īstenošanās aktivitātes ir lietderīgas un tiek novērtētas arī plašākā mērogā,” teic A. Pommers.

Par ko uzņēmums ieguva veicināšanas balvu? Savā pieteikumā Labās prakses balvai „CEMEX” atzina, ka nereti strādājošie darba aizsardzības prasības uzskatīja par pārspīlētām vai apgrūtināšām. Visbiežāk nodarbinātajiem nebija ieinteresētība uzlabot darba vidi un novērst riskus, kā arī lietot individuālos aizsardzības līdzekļus, it īpaši aizsargbrilles.

Lai darba aizsardzības tēmu padarītu saistošāku un ieinteresētu darbiniekus, starp departamentiem uzņēmumā sarīkoja darba aizsardzības konkursu. Departamentos veica darba aizsardzības auditu, reģistrējot pozitīvos piemērus kā uzlabot darba drošību. Ja tika konstatēti pārkāpumi,

departamentam tika piešķirti vai atņemti punkti. Reizi ceturksnī drošākais departaments tika apbalvots.

„Ieviesām arī riska kartiņu sistēmu. Ar to strādājošie var informēt uzņēmuma vadību par trūkumiem darba aizsardzībā vai bīstamām situācijām darba vietās. Lai motivētu darbiniekus riska kartiņas rakstīt, katru mēnesi vienu kartiņu aizpildītāju apbalvo ar dāvanu karti,” stāsta „CEMEX” pārstāvis.

Tāpat vairākas reizes gadā uzņēmuma vadība ar darbiniekiem pārrunā notikušos nelaimes gadījumus vai avārijas. Bet ik mēnesi strādājošie elektroniski saņem informāciju par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem. Tie saistīti ar veselību, darba vides riskiem, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un ieviestajiem pasākumiem uzņēmumā.

A. Pommers atzīst, ka darbinieki nebaidās vadību informēt par trūkumiem darba drošībā. No strādājošiem ir saņemti arī lietderīgi priekšlikumi. **„CEMEX” piešķir naudas līdzekļus, lai darbinieku konstatētos trūkumus darba aizsardzībā novērstu un praksē ieviestu ierosinātos priekšlikumus situācijas uzlabošanai.** Tā darbinieki jūt darba vides uzlabojumus, kas arī paaugstina strādājošo sapratni un attieksmi pret darba aizsardzību. Pastiprināti informējot darbiniekus par darba aizsardzības jautājumiem, novērsti nelaimes gadījumi darbā, samazināts trauma un arodslimību risks. Darbiniekiem paaugstinājusies motivācija ievērot darba drošību, kā rezultātā palielinājusies darba efektivitāte.

Uzņēmuma darba aizsardzības speciālists teic, ka gan uzņēmuma vadība, gan darbinieki ir ieinteresēti piedalīties arī nākamajā labas prakses konkursā. Tādēļ 2011. gadā „CEMEX” īsteno jau ierastās darba aizsardzības aktivitātes un ievieš jaunas.

Uzņēmuma „CEMEX” darbinieki rūpējās viens par otru, lai darba vide būtu droša.

„Tas nozīmē – būs jauni labas prakses piemēri,” uzsver A. Pommers. „CEMEX” darba aizsardzības speciālists ir gatavs arī atklāt dažus jaunumus darba aizsardzības jomā, kas ieviesti uzņēmumā.

„Tās ir speciālas darba aizsardzības līderības apmācības visiem augstākā un vidējā līmeņa vadītājiem. Tāpat īpašu uzmanību pievēršam darbam, kas saistīts ar transportu un satiksmes drošību, drošākai darba videi iesaistot arī sadarbības partneru šoferus un transportlīdzekļus. Tas nozīmē, ka stingrāk izvērtējam apakšuzņēmējus. **Veidojam datu bāzi un ieviešam sistēmu, kad tiek vērtēta ne tikai darba kvalitāte, ātrums un cena, bet arī apakšuzņēmēja darba aizsardzības sniegums,**” atklāj „CEMEX” pārstāvis.

Stends par darba drošību.

— Aivis Vincevs

Prēmē par priekšlikumiem darba drošībā

Uzņēmums „Severstal” Labās prakses veicināšanas balvu ieguva par nodarbināto praktisku izglītošanu un informēšanu, veicinot veselībai nekaitīgu darba vietu uzturēšanu.

Uzlabojot darba drošību uzņēmumā, krietni samazinājies nelaimes gadījumu skaits. Ja 2008. ga-

tas „zaļajā krustā” tiek atzīmēts ar zaļo krāsu.

Ja darba nedēļas laikā noticis kāds nelaimes gadījums un uzņēmuma darbinieks ir guvis traumu, „zaļajā krustā” tiek ievilkta sarkana izsaukuma zīme. Atpūtas telpu un garderobju spoguļus rotā uzraksts „Šis cilvēks atbild par tavu drošību!”. Ik reizi ieskatoties spogulī, darbinieks saņem atgādinājumu, ka viņš pats ir līdzatbildīgs savā drošībā.

J. Lazareva stāsta, ka Labās prakses konkursam „Severstal” sevi pieteica ar to, ka uzņēmumā bija veikti dažādi pasākumi darba aizsardzībā, piemēram, visi strādājošie apmācīti par darba drošības jautājumiem. Savukārt praktiskanti un jaunie darbinieki sagatavoti drošam darbam, norīkojot viņiem darbaudzinātājus.

„Severstal” regulāri novērtējis nodarbināto zināšanas un apbalvojis tos, kas uzrādījuši labas zināšanas darba drošības jautājumos. Uzņēmumā pilnībā izmainīta darbinieku informēšanas sistēma, un, lai konstatētu darba drošības prasību

pārkāpumus, notiek regulāra darba vietu pārbaude - tā „Severstal” nodrošina drošu darba vidi.

Ja konstatē drošības prasību pārkāpumus, nodarbinātos atkārtoti instruē - stāsta, kā samazināt darba vietā pastāvošo kaitīgo risku iedarbību un kā uzturēt veselībai nekaitīgas darba vietas. Lai atgādinātu par drošību ikdienā, visās uzņēmuma struktūrvienībās un nodaļās ir izvietoti informatīvie stendi. Savukārt iekšējā mājas lapā izveidota darba aizsardzības prasību sadaļa. Uzņēmums atzīst, ka tāds pasākumu komplekss ļauj precīzāk un tiešāk nodot strādājošajiem informāciju.

2010. gada nogalē „Severstal” tika atjaunota racionalizācijas komitejas darbība. Uzņēmuma vadība gaida no darbiniekiem priekšlikumus ražošanas un citu biznesa procesu uzlabošanai un dalību darba drošības projektos. Ja darbiniekam ir ideja, viņam tā vienkārši ir jāapraksta; tālāk komisija izskata priekšlikumu un pieņem lēmumu. Gadījumā, ja darbinieka priekšlikums dod uzņēmumam ekonomisko efektu vai arī novērš potenciālo nelaimes gadījumu, strādājošais tiek prēmēts.

Pagājušajā gadā tika iesniegti 9 racionalizācijas priekšlikumi, 7 no tiem ir ieviesti. Apbalvojuma summa ideju autoriem pārsniedz 2000 latus.

– Aivis Vincevs

dā kopā bijuši 19 nelaimes gadījumi, tad 2009. gadā tikai 7, bet pērn - 2 nelaimes gadījumi. Uzņēmuma darba aizsardzības un vides pārvaldības speciāliste Jūlija Lazareva uzsver: „Pēc konkursa „Zelta ķivere” uzņēmumā ir ieviesti vēl vairāki labas prakses piemēri.”

Uzņēmuma „Severstal” teritorijās kā darba drošības simboli uzstādīti divi „zaļie krusti”. Ar tiem nodarbinātos un apmeklētājus informē par darba drošības situāciju tekošajā gadā. Ja visu nedēļu nav noticis neviens nelaimes gadījums,

lāri novērtējis nodarbināto zināšanas un apbalvojis tos, kas uzrādījuši labas zināšanas darba drošības jautājumos.

Uzņēmumā pilnībā izmainīta darbinieku informēšanas sistēma, un, lai konstatētu darba drošības prasību

Bezmaksas seminārs!

Rīgas Stradiņa Universitātes Darba drošības un vides veselības institūts (DDVVI) organizē bezmaksas profesionālās pilnveides semināru „Darba vides psihoemocionālie riska faktori” darba aizsardzības vecākajiem speciālistiem, darba aizsardzības kompetentajiem speciālistiem, arodslimību un arodveselības ārstiem, u.c. interesentiem. Papildinformācija atrodama institūta mājas lapā www.rsu.lv/ddvvi vai zvanot pa tālruni 67409139.

No veterinārijas uz darba aizsardzību

Pērn lauksaimniecība ierindojusies pirmajā vietā kā nozare, kurā noticis visvairāk letālo nelaimes gadījumu. Tādēļ īpaša nozīme šajā nozarē veltāma darba aizsardzībai. Ar kādām problēmām jāsaskaras darba aizsardzības speciālistam, strādājot tautsaimniecības nozarē, ko raksturo sezonālitate un veicamo darbu daudzveidība, stāsta lauksaimniecības uzņēmuma „Lielplatone” darba aizsardzības speciāliste Liesma Vicinska.

Kā Jūs kļūvat par darba aizsardzības speciālisti?

– Iepriekš esmu ieguvusi augstāko izglītību veterinārmedicinā un vides pārvaldībā. Darba gaitas uzsāku kā veterinārmedicīnas speciāliste kop-saimniecībā un veterinārajā laboratorijā, kur papildus pienākums bija arī darba aizsardzības sistēmas izveide un uzraudzība. Veicu darba aizsardzības speciālista pienākumus, lai gan šajā jomā izglītību nebiju ieguvusi. Prasības par drošību darba vietā apguvu pašmācības ceļā, studējot attiecīgo jomu regulējošos normatīvos aktus un apmeklējot seminārus. Uzsākot darbu citā uzņēmumā, viens no uzdevumiem bija nolasīt lekciju kursu par darba tiesiskajām attiecībām un darba drošību. Jāatzīst, ka izjutu katastrofālu zināšanu trūkumu darba aizsardzības jautājumos. Uzzinot par iespēju Latvijas Lauksaimniecības universitātē apgūt darba aizsardzības

speciālista izglītību, nevilcinājos un pieteicos studijām.

Vai apmācības sagādāja grūtības?

Visu sarežģīja tas, ka pamatdarbs bija jāapvieno ar mācībām. Tāpat arī jāatzīst, ka mācību laikā pasniedzēji vairāk stāstīja par citām nozarēm, ne lauksaimniecību. Man jau no prakses bija jautājumi, uz kuriem pasniedzējiem bija grūti atbildēt.

Kas raksturīgs lauksaimniecības nozarei darba aizsardzībā?

– Jāņem vērā, ka lauksaimniecība kā tautsaimniecības nozare ir ļoti daudzšķautņaina. Ja citās nozarēs var izdalīt dominējošos darba vides riskus, piemēram, autotransportā – satiksmes drošību, celtniecībā – darbu augstumā un smaguma pārvietošanu, tad lauksaimniecībā vienam darbiniekam, iespējams, tā ir vesela buķete. Protams, daudzi no riskiem ir novēršami vai minimizējami. Liela problēma ir arī nelegālā nodarbinātība. Tas gan īsti neattiecas uz darba aizsardzību, tomēr iespaido darbinieku attieksmi pret veicamo darbu. Cilvēkam, kuru nesaista darba līgums, mazinās līdzatbildība par darba aizsardzības noteikumu ievērošanu, veicot savus pienākumus. Lauksaimniecībai ir raksturīga darbu sezonālitate – garas darba stundas

“Ja uzņēmuma vadībai rūp strādājošo darba apstākļi, – darba aizsardzības speciālistam ir interesanti strādāt.”

aktīvās sezonas laikā, kas noved līdz pārgurumam. Darbi lauksaimniecībā ir komplicēti. Darba pienākumi prasa augstu kvalifikāciju un lielu atbildību, bet apmācības visbiežāk praktiski nav veiktas. Ir uzņēmumi, kuros pieeja darba aizsardzības jautājumiem ir formāla.

Kā darba drošību novērtē Jūsu pašreizējā darba vietā uzņēmumā „Lielplatone”?

– Kad sāku strādāt, darba aizsardzības sistēma jau bija izveidota un uzturēta. Uzņēmumā bija labs darba aizsardzības speciālists. Mans uzdevums bija izvērtēt darba vides riskus, aktualizēt darba aizsardzības dokumentus un instruktāžas, kā arī veikt instruktāžu saimniecībā strādājošiem. Tikos ar saimniecībā nodarbinātajiem, iepazīnos ar visām darba vietām ražošanas objektos. Sarunās ar uzņēmuma darbiniekiem noskaidroju viņu domas par darba apstākļiem. Tas deva iespēju reāli novērtēt situāciju. Bija patīkami, ka nodarbinātie sāk novērtēt tīrības un kārtības lomu darba vietā, kas būtiski uzlabo darba apstākļus un mazina darba vides riskus.

turpinājums 7. lpp.

Lauksaimniecības nozarē no darba aizsardzības viedokļa pastāv daudz riska faktoru: fizikālie riska faktori (nepiemērots mikroklimats, nelabvēlīgi laika apstākļi, apgaismojums, vispārējā un plaukstas-roku vibrācija, kas rodas no lauksaimniecības tehnikas, tehnikas, dzīvnieku troksnis, ultravioletais starojums, dažādas izcelsmes (t.sk. augu) putekļi (smilšu, graudu putekļi, lopbarības u.c.), bioloģiskie (ērcu pārnēsātās slimības, insektu kodumi), ergonomiskie (smaguma pārvietošana – slaucamie aparāti, ūdens spaiņi, graudu maiši u.c.), darbs piespiedu pozās (tehnikas vadītāji, slaucējas, ravētāji u.c.), vienveidīgas kustības (ravēšana, slaukšana), psihoemocionālie riska faktori (darbs naktīs, virsstundu darbs, steiga ražas novākšanas laikā), ķīmiskie (dažādas darba procesā izmantojamās ķīmiskās vielas).

Noteikti pasākumi darba aizsardzības jomas attīstībai 2011. – 2013. gadam

MĀRA VĪKSNE,
Labklājības
ministrijas
Darba departa-
menta Darba
attiecību un dar-
ba aizsardzības
politikas nodaļas
vadošā referente

Ir pagājuši trīs gadi, kopš Ministru kabinetā tika pieņemts lēmums šim apjomīgākais un joprojām nozīmīgākais attīstības plānošanas dokuments darba aizsardzības jomā Latvijā – Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008.-2013.gadam.

Šajā dokumentā ir identificētas pastāvošās problēmas, noteikti darbības virzieni un sasniedzamie rezultāti, lai nodrošinātu pēc iespējas drošāku un veselībai nekaitīgāku darba vidi Latvijas uzņēmumos un samazinātu nelaimes gadījumu darbā skaitu. Konkrēti pasākumi šo mērķu sasniegšanai tika noteikti Darba aizsardzības jomas attīstības programmā 2008.-2010.gadam, kuras darbības termiņš jau ir beidzies.

Kaut arī detalizēts ziņojums par programmas īstenošanu un sasniegtajiem rezultātiem tiks sagatavots līdz šī gada 1.jūlijam, jau tagad var teikt, ka pēdējos gados ir vērojams būtisks nelaimes gadījumu skaita samazinājums – salīdzinot ar 2007.gadu, letālo nelaimes gadījumu skaits uz 100 000 nodarbinātajiem līdz 2009.gada beigām jau bija samazinājies par 36,9% un turpinājies samazināties arī 2010.gadā. Tomēr joprojām Latvijā letālie nelaimes gadījumi darbā notiek biežāk nekā vidēji Eiropas Savienībā un arī pētījumā „Darba apstākļi un riski Latvijā” ir secināts, ka situācija darba aizsardzībā uzlabojas, tomēr tas notiek lēni.

Lai noteiktu pasākumus turpmākai

situācijas uzlabošanai darba aizsardzības jomā, Labklājības ministrija ir izstrādājusi Darba aizsardzības jomas attīstības plānu 2011.-2013.gadam, kas apstiprināts Ministru kabinetā 2011.gada 19.aprīlī. Plānā ir noteikti četri apakšmērķi:

1. Darba aizsardzības politikas plānošanas pilnveidošana;

2. Valsts kontroles un uzraudzības mehānisma kapacitātes un efektivitātes paaugstināšana;

3. „Preventīvās kultūras” iedzīvināšana sabiedrībā un uzņēmumos, paaugstinot zināšanu un informētības līmeni par darba aizsardzības jautājumiem;

4. Ekonomisko stimulu un valsts atbalsta nodrošināšana darba devējiem, motivējot uzlabot darba vidi un darba apstākļus uzņēmumos.

Plānā iekļauti 40 pasākumi, tai skaitā semināru rīkošana un informatīvo materiālu izstrāde, normatīvo aktu izstrāde un pilnveidošana, Valsts darba inspekcijas pārbaūžu veikšana un epakalpojumu ieviešana, prakses standartu izstrāde, pētījumu veikšana u.c. Pasākumu īstenošanai nav paredzēts papildus finansējums no valsts budžeta. Tie tiks īstenoti ESF un ERAF līdzfinansēto projektu ietvaros, kā arī jau piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.

Pasākumu īstenošanu pamatā nodrošinās gan valsts iestādes – Labklājības ministrija, Valsts darba inspekcija, Valsts izglītības un saturs centrs, Rīgas Stradiņa Universitātes aģentūra „Darba drošības un vides veselības institūts”, gan arī sociālie partneri – Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, visi kopā sniedzot nozīmīgu ieguldījumu drošas darba vides veidošanā, nelaimes gadījumu skaita samazināšanā un sabiedrības informēšanā par darba aizsardzības jautājumiem.

No veterinārijas uz darba aizsardzību

Turpinājums no 6. lpp.

Kāda ir „Lielplatonēs” saimniecības darbinieku attieksme pret darba aizsardzības pasākumiem?

– Saimniecībā ir nodarbināti 20 cilvēki – biroja darbinieki, augkopības un lopkopības speciālisti, traktoristi lopkopībā un augkopībā, lopkopēji un sargi. Ikreiz ierodoties saimniecībā, secinu, ka iepriekš nolemtais darba aizsardzības jautājumos iespēju robežās ir izpildīts. Saimniecības strādnieki ir atvērti sarunām, darba drošības uzlabošanā viņiem nav vienaldzīga.

Kas Jūsu vērtējumā ir izšķirošais, vai darba aizsardzība uzņēmumā ir „ķeksis” žurnālā vai sistēma, kurai ir rezultāti?

– Daudz ko izšķir uzņēmuma vadības attieksme pret darba drošību uzņēmumā. Ja vadība kaut ko liek darīt, tikai baidoties no Darba inspekcijas, tad darba aizsardzības speciālista darbs būs ar mazu dzīvotspēju un ilgtermiņā neauglīgs. Ja uzņēmuma vadītājam rūp strādājošo darba apstākļi un veselība, tad darba aizsardzības speciālistam šādā uzņēmumā strādāt patiesi ir interesanti. Jāņem vērā, ka darba aizsardzības speciālists nevar strādāt tikai pie sava rakstāmgalda. Ir vajadzīgas regulāras vizītes darba vietās, sarunas ar darbiniekiem, situāciju skaidrojumi, lai atrastu optimālo risinājumu darba aizsardzībā. Lietderīga ir jebkura darbinieku apmācība, kas var uzlabot darba drošību. Protams, svarīga ir arī darbinieku līdzdalība un līdzatbildība darba aizsardzības procesa nodrošināšanā. ***Uzņēmuma vadītājs un darba aizsardzības speciālists var darbiniekus „apzeltīt” ar visu nepieciešamo darba drošībā, taču, ja darbiniekam pašam nerūp sava drošība, rezultāts būs tuvu nullei.***

– Aivis Vincevs

Mīts: Darba aizsardzības pasākumi ir tik sarežģīti, ka nav pat vērts domāt par to veikšanu... un cik tas vēl izmaksā!

Patiesība: Aptaujājot uzņēmumu darba aizsardzības speciālistus un ekspertus, izrādās, ka aptuveni 80% no reāli nepieciešamajiem darba aizsardzības pasākumiem ir ļoti vienkārši un parasti ietver tādas pašsaprotamas lietas kā izdegušu spuldžu nomaiņu, bojātu kāpņu remontu, vadu un kabeļu sakārtošanu, drošības zīmju izvietojumu vai darba vietu iztīrīšanu no liekiem priekšmetiem. Patiesībā darba aizsardzības pasākumi visbiežāk ir saistīti ar vienkāršu un elementāru piesardzības pasākumu ievērošanu un nodrošināšanu, kas neprasa gandrīz nekādas papildu izmaksas vai ieguldījumus.

Svarīgi, lai darba aizsardzība nav ķekša pēc!

Ekonomiskās krīzes dēļ daudz darba devēju kā pirmos nolēma atlaist darba aizsardzības speciālistus, izvēloties darba aizsardzības jautājumus risināt paši. Par to, kāda šobrīd ir situācija darba aizsardzības jomā, stāsta Valsts darba inspekcijas direktora pienākumu izpildītājs Renārs Lūsis.

Kā pēdējo trīs gadu laikā, kas ir bijuši krīzes gadi, mainījusies darba drošība uzņēmumos?

– Ja skatāmies uz oficiālo statistiku līdz 2010.gada beigām, tad jāsaka, ka situācija bija daudz labāka nekā jebkurš varēja atļauties cerēt. Nelaimes gadījumu skaits un, jo īpaši, letālo nelaimes gadījumu skaits šo gadu laikā samazinājās, pārsniedzot Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2013.gadam izvirzīto mērķi – samazināt letālos nelaimes gadījumus par 30%. Protams, ekonomiskās krīzes dēļ samazinājies uzņēmumu un nodarbināto skaits. Taču arī objektīvi salīdzināmie rādītāji – smago un letālo nelaimes gadījumu skaits uz 100 tūkstošiem nodarbināto – ir samazinājies. 2010.gadā veikto pētījumu dati liecina, ka ir uzlabojusies arī darba devēju un nodarbināto informētība par darba aizsardzību. Aptuveni uz pusi ir samazinājies to uzņēmēju skaits, kas pirms ekonomiskās krīzes uzskatīja, ka darba apstākļi un darba riski neietekmē viņu darbiniekus. Darba devēji tagad atzīst, ka arī viņu uzņēmumos ir darba vides riski.

Savukārt, ja mēs paskatāmies uz šobrīd pieejamo operatīvo informāciju par 2011.gadu, tad situācija ir ļoti strauji pasliktinājusies. Proti, letālo nelaimes gadījumu skaits, gan to, kas ir, gan to, kas nav saistīti ar darba vides riska faktoriem, ir pieaudzis teju divkārt. Tas ir nopietns trauksmes zvans, kurā vajadzētu ieklausīties ne tikai valsts institūcijām, bet

arī uzņēmumu vadītājiem, darba aizsardzības speciālistiem un darbiniekiem. Diemžēl, Darba inspekcijas prakse liecina, ka joprojām daudzos uzņēmumos darba vides risku novērtēšanai, darbinieku instruktāžai un obligātajām veselības pārbaudēm ir tikai formāls raksturs. Tās ir pamatlietas, jeb salīdzinājumos runājot – drošības tīkli, kas preventīvi novērš lielu daļu nelaimes gadījumu! Ja mēs šīs lietas neuztveram nopietni, tad laikam likumsakarīgāka ir tieši šī gada statistika, nevis veiksmīgie 2010.gada skaitļi.

jautājumu - vai viņi zina, kur atrodas pirmās palīdzības aptieciņa. Diemžēl, ne vienmēr darbinieki uz šiem jautājumiem spēj atbildēt.

Īstenībā pat nedaudz nesaprotama ir šī darba devēju, cerams ne darba aizsardzības speciālistu, motivācija taupīt resursus (pamatā laika resursus) darbinieku sagatavošanai darbam. Ja ieliek svaru kausos „ietaupīto” laiku pret to risku, ko rada un kam tiek pakļauts neinstruēts darbinieks - nelaimes gadījums,

Kā inspektori var pārbaudīt, vai darba aizsardzība ir bijusi tikai formāla?

– Inspektori var pārbaudīt ne tikai parakstu esamību darba aizsardzības žurnālos, bet arī aprunāties ar strādājošiem un novērtēt viņu reālās zināšanas un informētības līmeni par darba drošības jautājumiem, kas viņiem būtu jāzina, ja tiešām apmācība ir veikta, kā to apliecina paraksts žurnālā. Inspektori darbiniekiem lūdz izstāstīt par iespējamajiem riskiem viņu konkrētajās darba vietās, par drošām darba metodēm, kas viņiem ir jāievēro, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas jālieto darbā, kā arī kaut vai tik elementāru

veselības problēmas, iekārtas bojājums vai avārija (rezultātā zaudēts darba laiks), emocionālais šoks gan cietušajam, viņa tuviniekiem, kolēģiem, gan pašam darba devējam, izdevumi seku novēršanai, veselības ārstēšanai, iespējams pat sodam par neinstruēšanu - domāju nevajag augstāko izglītību, lai izvērtētu uz kuru pusi šie kausi nosvērsies.

Nosaukšu tikai vienu statistikas ciparu – vairāk kā trešdaļa no visiem nelaimes gadījumiem notiek ar darbiniekiem, kuru darba stāžs ir līdz vienam gadam, tātad jaunaļiem darbiniekiem.

turpinājums 10. lpp.

Svarīgi, lai darba aizsardzība nav ķekša pēc!

Turpinājums no 9. lpp.

Uzskatu, ka pilnvērtīga un praktiska apmācība (instruktāža) varēja novērst lielu daļu no šiem nelaimes gadījumiem, aiztaupot gan fiziskās, gan emocionālās ciešanas un noteikti atsverot instruktāžā investēto laiku.

Varbūt Darba inspekcijai vairāk vajadzētu nevis sodīt, bet iesaistīties darba devēju izglītošanā?

– Viens no Darba inspekcijas pienākumiem tiešām ir informēt darba devējus un darbiniekus, un Darba inspekcija to dara nepārtraukti, dienā vien sniedzot vairāk nekā 200 konsultācijas gan par darba tiesību, gan darba aizsardzības jautājumiem. Tomēr nevar gaidīt, ka 112 inspektori visā Latvijā pieies pie katra darba devēja un sakārtos uzņēmumā darba aizsardzību.

Runājot par sodīšanu jāatzīmē, ka tieši ekonomiski grūtajos laikos Darba inspekcija ir izrādījusi sapratni attiecībā pret uzņēmumiem, un darba aizsardzības jomā sodi piemēroti krietni mazāk kā pirmskrīzes laikā, vairāk tieši skaidrojot un risinot jautājumus ar rīkojumu palīdzību, proti, ļaujot uzņēmumiem novērst konstatētos pārkāpumus. Diemžēl jāatzīst, ka diezgan bieži darba devēji ekonomisko krīzi izmanto kā argumentu savai neizdarībai, nevis tas ir tiešām objektīvs šķērslis darba vides sakārtošanai. Ja Darba inspekcija ir izrādījusi sapratni un pat zināmu iecietību par darba aizsardzības jautājumu trūkumiem uzņēmumos, tad ne vienmēr darba devēji to ir attaisnojuši. Proti, ja reiz puses vienojas un apņemas jautājumus noteiktā termiņā sakārtot, tad personiski esmu bijis liecinieks gadījumiem, kad, pat pēc gada, nav izpildīts nekas no Darba inspekcijas rīkojumā minētā, kaut darba devējs ir atsūtījis personīgi parakstītu paziņojumu, ka visi trūkumi novērsti. Nedomāju, ka vēl viena informatīva vizīte šeit ko mainītu.

Darba inspektoram nav jābūt uzņēmuma ienaidniekam, kas nāk tikai ar

mērķi sodīt, bet nav pieņemama arī koncepcija, ka laikā, kamēr inspektors nav ieradies, uzņēmums no savas puses neko nedara darba aizsardzības jautājumu sakārtošanai. Darba inspektors ir kā auditors, kurš palīdz uzņēmumam identificēt tā vājās vietas darba vidē, kuras novēršot uzņēmums var attīstīties un strādāt veiksmīgāk un drošāk. Jautājums - kā uzņēmums uztver šādu auditu un inspektora noteiktās prasības - kā slogu vai kā iespēju sakārtot savu uzņēmumu un kļūt efektīvākam? Domāju, ka nākotnē biežāk pasekosim līdzī tam, kā uzņēmums ievēro rīkojumā noteikto prasību izpildi, tāpēc aicinu darba devējus atbildīgāk pieiet savu uzņēmumu darba vides sakārtošanai, negaidot inspektora vizīti. Arī inspektoram daudz lielāks gandarījums ir konstatēt, ka visi trūkumi ir novērsti un uzņēmums ir sakārtojis savu darba vidi, nevis piemērot administratīvo sodu.

Kādi ir būtiskākie pārkāpumi darba aizsardzības jomā? Kā tos novērst?

– Viens no galvenajiem pārkāpumiem ir darba vides risku nenovērtēšana. Tas ir pamats – zināt, kādi riski pastāv darba vietā, kādas briesmas draud darbiniekiem. Tad var plānot preventīvos pasākumus, veselības pārbaudes, iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus utt. Diemžēl ne visos uzņēmumos darba riski tiek novērtēti objektīvi. Piemēram, darba devējs uzskata, ka vienīgais risks ir paaugstināts troksnis, taču kopējās izpratnes par drošības situāciju uzņēmumā viņam nav. Līdz ar to uzņēmumā varbūt ir padomāts par vienu vai diviem riskiem, taču vēl par citiem pieciem ir aizmirsts un tas noved līdz nelaimes gadījumiem.

Kādas ir bīstamākās nozares, kurām jāpiegriež īpaša vērība darba aizsardzības jomā?

– Ir nozares, kam Darba inspekcija jau sistemātiski, gadu no gada pievērš pastiprinātu uzmanību – būvniecība un kokapstrāde. Tās ir bīstamas sava rakstura dēļ. 2010.gadā kā vienu no

bīstamākajām nozarēm sevi pieteica lauksaimniecība, kas pērn bija pirmajā vietā pēc letālo nelaimes gadījumu skaita. Visbiežākie nelaimes gadījumu cēloņi lauksaimniecībā ir saistīti ar iekārtu lietošanu - tiek izmantota neatbilstoša tehnika, tā tiek izmantota citiem mērķiem nekā to paredzējis iekārtas ražotājs, darbinieki to lieto bez apmācības, neievērojot elementāras drošības prasības, veic iekārtu remontu neizslēdzot to u.tml. Diemžēl šajā nozarē kļūdas ar iekārtu maksā dārgi, sekas ir smagas traumas, vai pat letāls iznākums. Šogad jau esam sarīkojuši vienu informatīvu izglītojošu semināru tieši lauksaimniekiem un rudenī domājam organizēt vēl vienu, bet šogad iesim arī tematiskajās pārbaudēs tieši uz šīs nozares uzņēmumiem.

Vai labās prakses uzņēmumi, kuros ir rasti praktiski risinājumi dažādiem ar darba aizsardzību saistītiem jautājumiem, aizrauj citus uzņēmējus uzlabot darba drošību savā uzņēmumā?

– Droši vien varētu vēlēties lielāku „aizrautību”, bet kopumā – jā. Labās prakses piemēri parasti ir pozitīvi un vienkārši savā ģenialitātē, tie uzrunā citus darba devējus. Ja darba devējs redz, kā cits uzņēmums vienkāršā formā panācis vēlamo rezultātu, arī viņam gribas sekot šim veiksmes stāstam. Gribu cerēt, ka tie darba devēji, kas neko nebija darījuši vai maz darījuši darba aizsardzībā sapratīs, ka labos uzņēmumos nestrādā pārcilvēki. Vienkārši viņi par darba drošību nopietni padomājuši un dažreiz ar pavisam nelielu piepūli ir panākuši labus rezultātus.

Es pat gribētu teikt, ka tieši darba devējs ir tas, kas vistiešākajā un efektīvākajā veidā var mainīt situāciju savā uzņēmumā. Nopietna darba devēja attieksme un pareiza izpratne pret darba drošības jautājumiem faktiski ir galvenā panākumu

turpinājums 11. lpp.

Lai darba aizsardzība nav ķekša pēc!

Turpinājums no 10. lpp.

atslēga, lai droša darba kultūra tiktu ieviesta visā uzņēmumā. Nesen man bija saruna ar liela Krievijas uzņēmuma vadības pārstāvi, kurš stāstīja par savu veiksmes stāstu, nodrošinot pasaules standartiem atbilstošu drošības līmeni savā uzņēmumā. Šeit darbinieku nodrošināšana ar visu drošam darbam nepieciešamo ir pašsaprotama lieta, bet, ja darbinieki no savas puses pārkāpj darba drošības prasības, tad viņiem ir individuāla saruna ar pašu uzņēmuma vadību, kur vadītājs viņam izskaidro drošības nozīmi un pārkāpuma bīstamību. Jūtot šādu uzņēmuma vadības attieksmi, mainās arī darbinieku attieksme un tādējādi visa uzņēmuma darba kultūra. Vai tad tas nav arī uzņēmuma prestiža un lepnuma jautājums, ja konkurenti vai sadarbības partneri ar atzinību un apbrīnu novērtē Jūsu uzņēmuma darba stilu un augstos drošības standartus? Tas rada uzticību Jūsu uzņēmumam un ceļ labo slavu, nemaz jau nerunājot par to, ka arī darbinieki šādā uzņēmumā strādās ar lielāku atdevi un ražīgāk, jo darbs tiek veikts droši, neapdraudot veselību. Arī Latvijā jau šobrīd ir šādi uzņēmumi, bet gribētos, protams, lai to ir vairāk.

Kāda situācija darba aizsardzībā ir Latvijā, salīdzinājumā ar citām Eiropas Savienības valstīm?

– Negribētu teikt, ka Latvija ir pēdējā vietā. Tomēr statistiski vēl nesen letālu nelaimes gadījumu skaits Latvijā bija divas līdz trīs reizes lielāks nekā vidēji Eiropā. 2010.gads, kad krasī samazinājās letālo nelaimes gadījumu skaits, bija patīkams izņēmums, diemžēl šogad situācija atkal ir būtiski pasliktinājusies. Latvijā vēl ir ļoti daudz darāmā, lai mēs sasniegtu vidējos ES rādītājus. Problēma ir tajā, ka atskaitot letālos nelaimes gadījumus, par pārējiem mēs īsto „bildi” nemaz neredzam, jo par daudziem nelaimes gadījumiem netiek ziņots. Tos noformē kā sadzīves ne-

gadījumus vai strādājošais paņem darba nespējas lapu. Salīdzinājumā ar Eiropu, mums ir maz vieglo un arī smago nelaimes gadījumu, bet pēc letālajiem esam vieni no līderiem (jo tos noslēpt ir grūtāk). Tas nozīmē, ka drošības kultūra Latvijā joprojām ir izkropļota – darba devēji un darbinieki nevis cenšas izdarīt secinājumus pēc notikušā nelaimes gadījuma un darīt visu, lai tas nākotnē neatkārtotos, bet cenšas tos noslēpt. Šādā veidā problēmas darba vidē nevis tiek risinātas, bet tieši otrādi – padziļinātas.

Taču ir arī uzņēmumi Latvijā, kur neziņošana par notikušu nelaimes gadījumu darbā ir ļoti rupjš iekšējās kārtības noteikumu pārkāpums, par ko var arī zaudēt darbu, vai tas būtu darbinieks vai brigadieris. Šāda rīcība no uzņēmuma vadības puses tiek uztverta kā melošana, turklāt ļoti nopietnā jautājumā. Protams, nevienam uzņēmuma vadītājam nepatīk, ka viņa uzņēmumā notiek nelaimes gadījums, bet izdarot pareizos secinājumus un novēršot nelaimes gadījuma cēloņus, mēs pasargājam pārējos kolēģus un visu uzņēmumu no, iespējams, vēl smagākiem negadījumiem.

Kā darba aizsardzība attīstīsies?

– Pēc dabas esmu optimists un ticu labajam, bet saprotams, ka tikai ar labiem likumiem un kontrolējošo institūciju pūliņiem vien situācija kardināli neizmainīsies. Šobrīd daudz darba un resursu ir ieguldīts darba devēju un darbinieku izglītošanā un informēšanā gan no valsts institūciju, gan sociālo partneru puses, bet viss ieguldītais darbs sevi attaisnos tikai tad, ja darba devēji tiešām beidzot mainīs savu attieksmi pret darba drošību un ar savu piemēru noteiks kāda loma uzņēmumā ir darba drošībai. Kā zinām, attieksme un nostāja ir lietas, kas mainās ļoti lēni. Šī iemesla dēļ diemžēl negaidu strauju progresu, tomēr ceru, ka atjaunotais Darba aizsardzības ziņu izdevums šeit nāks talkā un pozitīvi ietekmēs procesus Latvijas uzņēmumos.

– Aivis Vincevs

Konference par nanodaļiņu pētīšanu darba vidē

Francijā, Nansī (Nancy) 2011.gadā no 4. – 7. aprīlim norisinājās Darba vides zinātniskā konference (*Occupational Health Research Conference 2011*) „Ar nanodaļiņām un nanomateriāliem saistītie riski” (*Risks associated with nanoparticles and nanomaterials*), kas tika veltīta jauna riska faktora – nanodaļiņu – izzināšanai darba vidē. Kā zināms, nanodaļiņu radītie riski nodarbināto veselībai darba vidē ir atzīti par vienu no būtiskākajām problēmām, tāpēc šī jautājuma pētniecībai tiek veltīta īpaša uzmanība – gan mēģinot izstrādāt vienkārši lietojamas metodes to noteikšanai darba vidē, gan pētot dažādu vielu nanodaļiņu iedarbību uz cilvēka veselību, gan mēģinot izstrādāt pieļaujamos normatīvus nanodaļiņu ekspozīcijai darba vidē.

Konferences laikā tika sniegti ziņojumi par eksperimentāliem pētījumiem ar nanodaļiņām uz dzīvniekiem un šūnām, lai noteiktu dažādu nanodaļiņu un to koncentrāciju ietekmi uz veselību.

Konferences laikā tika arī aktualizēta informācija par rādītājiem, kas būtu jānosaka mērot nanodaļiņas darba vidē, pamatā koncentrējoties uz nanodaļiņu izmēru, virsmas laukumu un skaitu. Pasākuma laikā bija iespējams apskatīt un pamēģināt veikt nanodaļiņu mērījumus apkārtējās vides gaisā ar pasaulē vadošām iekārtām, kā arī tika prezentēts jauns modelis individuālai nanodaļiņu ekspozīcijas noteikšanai darba vidē.

Darba drošības un vides veselības institūta Higiēnas un arodslimību laboratorija jau šobrīd veic putekļu daļiņu, t.sk. nanodaļiņu, noteikšanu darba vidē pēc skaita un virsmas laukuma.

Skolēni cīnās par Smārta titulu

No 16. aprīļa sešas sestdienas pēc kārtas plkst. 12.15 LTV1 kanālā var sekot līdzi konkurssam "SMĀRTS. Spēle tiem, kas mācās" pusfināliem un finālam.

Konkursā "Smārts" piedalās vispārīgglītojošo skolu 10. līdz 12. klašu skolēni, demonstrējot savas zināšanas, kas ir nepieciešamas sekmīgai karjeras uzsākšanai.

Pirms pusfināliem dalībnieki pie-

dalījās apmācībās par darba tiesību un darba aizsardzības jautājumiem. Konkursa finālā piedalīsies dalībnieki no Rīgas un katra reģiona – Vidzemes, Zemgales, Kurzemes, Latgales. Visas piecas komandas cīnīsies par iespēju nokļūt konkursa finālā. Pusfināli un fināls sastāvēs no trīs daļām: mājas darba, viktorīnas un praktiskiem uzdevumiem katrai komandai.

Konkursa fināla skolēnu sniegumu vērtēja arī Valsts darba inspekcijas Rīgas Reģionālās valsts darba inspekcijas vadītāja - galvenā valsts inspektore **Baiba Puķukalne**. Skolēnu zināšanas viņa novērtē augstu, sakot: „Jauniešiem ir izpratne ne vien par fundamentālām lietām darba jautājumos, bet arī daudzām niansēm. Tas ir pozitīvi, jo viņi ir nākamie darbinieki. Uzsākot darba gaitas, jaunieši daudz vairāk zinās par savām tiesībām un pienākumiem.” Konkursa galvenā balva ir iPod NANO atskaņotājs, ko saņems katrs skolēns no fināla uzvarētāju komandas. Savukārt skola, kurā mācās uzvarētāji, saņems portatīvo projektoru. Parējās fināla komandu skolas saņems iespēju papildināt bibliotēku 150 latu vērtībā.

Konkursa rīkotāji ir Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, bet atbalstītāji – Izglītības un zinātnes ministrija, Labklājības ministrija un Valsts darba inspekcija. Konkurss tiek rīkots Eiropas Sociālā fonda projekta „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos” ietvaros.

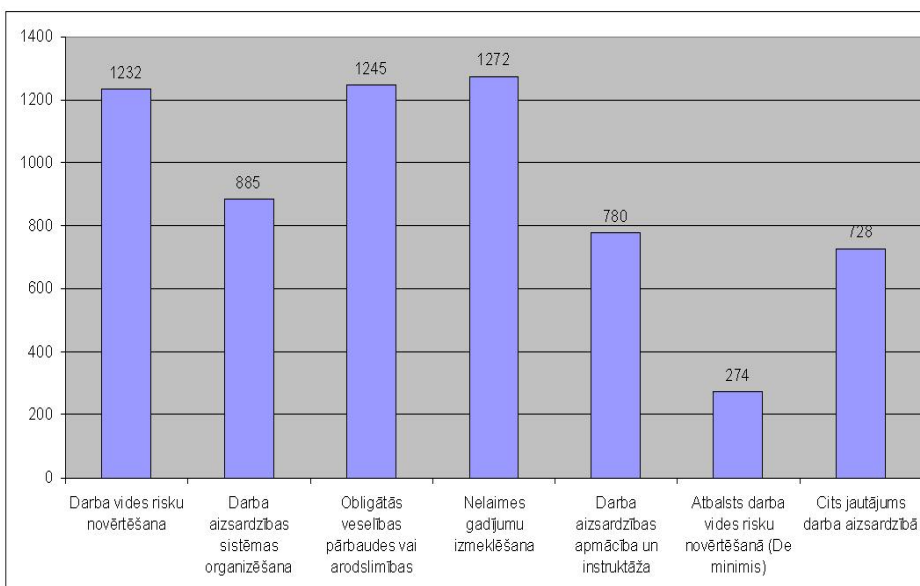
Konkursa žūrija Rīgas kinostudijā novērtē jauniešu zināšanas.

Valsts darba inspekcijas statistika

To, ka darba devēji aktīvi interesējas par darba aizsardzības jautājumiem, liecina Valsts darba inspekcijas statistika par pagājušajā gadā uzdoto jautājumu skaitu.

Darba inspekcija kopā sniegusi atbildes uz 6416 jautājumiem, kas saistīti ar darba drošību darba vietās. Visvairāk jautājumu uzdots telefoniski – 3461, klātienē 2877, bet elektroniski atbildēts uz 78 jautājumiem.

Darba devēji sev interesējošos jautājumus par darba aizsardzību var uzdot telefoniski 67186522, 67186523 vai rakstot: vdi@vdi.gov.lv

Par darba aizsardzību saņemto jautājumu skaits 2010. gadā.

Topošajiem speciālistiem māca par darba drošību

Jaunieši ar darba stāžu līdz vienam gadam, ir to strādājošo vidū, kuri darba vietās bieži cieš nelaimes gadījumos. Tādēļ katras izglītības iestādes un katra uzņēmēja uzdevums ir rūpēties, lai jaunajiem darbiniekiem būtu zināšanas darba aizsardzības jomā.

2010. gada beigās pēc uzņēmuma „Severstal” iniciatīvas tika uzsākts projekts „Droša skola – drošs darbs”, kura mērķis ir paaugstināt Latvijas profesionālo skolu audzēkņu informētību par darba aizsardzības jautājumiem un veicināt audzēkņu līdzdalību darba drošības jautājumu aktualizēšanā skolās, prakses vietās un uzņēmumos.

„Jaunajiem darbiniekiem ir jāsaprot, ka drošība ir arī viņu pašu līdzatbildība. Projekts palīdz jaunajiem

speciālistiem saprast darba riska faktorus un iegūt droša darba iemaņas,” uzsver uzņēmuma „Severstal” darba aizsardzības un vides pārvaldības speciāliste Jūlija Lazareva.

Projekta „Droša skola – drošs darbs” ietvaros izgatavoti 28 stendi, kuri izvietoti 14 pirmsskolas izglītības iestādēs Rīgā, Kandavā, Kuldīgā, Cīravā, Liepājā, Saldū, Viļānos, Zilupē, Malnavā un Daugavpilī.

“Mēs palīdzam jaunajiem kolēģiem, kuri apgūst profesiju, labāk izprast konkrētās profesijas prasības darba drošībā, lai viņi justos droši un pasargāti gan mācību un prakses, gan vēlāk arī darba vietās,” teic J. Lazareva.

Projekta rīkotāji ir Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, Latvijas Mašīnbūv-

ves un metālapstrādes rūpniecības asociācija. Projektu atbalsta Labklājības ministrija, Valsts darba inspekcija, SIA „Inspecta Prevention”, SIA „Out Loud”, AS „Severstal”.

– Aivis Vincevs

Cienājamo uzņēmēj!

Valsts Darba inspekcija sadarbībā ar projekta “Droša skola – drošs darbs” īstenotājiem aicina Latvijas uzņēmumus piedalīties konkursā par interesantākajiem, asprātīgākajiem un gudrākajiem darba aizsardzības plakātiem, kurus esat izveidojuši un izvietojusi savos uzņēmumos.

Labākos darbus izvietosim Darba aizsardzības ziņās, kā arī tie būs apskatāmi Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras mājas lapā www.osha.lv

Iesūtītos materiālus ar Jūsu atļauju tiražēsīm un izvietosim Latvijas profesionālajās izglītības iestādēs. Tie palīdzēs audzēkņiem labāk izprast darba aizsardzības jautājumus, kā arī iepazīt Latvijas uzņēmumus, kuros rūpējas par darba drošību un veselības aizsardzību.

Materiālus gaidīsim līdz 20. maijam *.pdf, *.jpg vai *.doc formātā uz e-pastu konkurss@outloud.lv

Veidosim drošu darba vidi kopā!

Sievietes un vīrieši darba vidē – vai pastāv dzimumu atšķirības Latvijā?

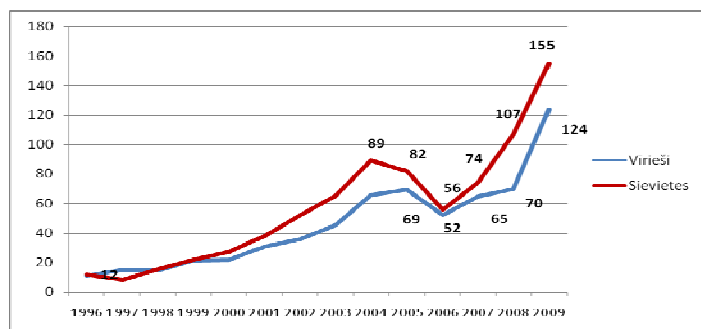
LINDA MATISĀNE, Dr.med., pētījuma „Darba apstākļi un riski Latvijā, 2009-2010” pētnieku grupas vadītāja, linda@prevention.lv

IVARS VANADZINŠ, Dr.med., pētnieks, Ivars.Vanadzins@rsu.lv

Latvijā ir aptuveni vienāds nodarbināto sieviešu un vīriešu skaits, tomēr pēdējos gados ir novērojama tendence – arvien lielāku nodarbināto īpatsvaru sastāda sievietes, un 2009.gadā pirmo reizi sieviešu īpatsvars bija lielāks par vīriešu īpatsvaru. Tomēr ne reizi pēdējo 10 gadu laikā Latvijā nav mēģināts noskaidrot, vai darba apstākļi vīriešiem un sievietēm ir vienādi droši un veselībai nekaitīgi, kā arī vai abu dzimumu attieksme pret darba aizsardzības jautājumiem ir vienāda. Pētījuma „Darba apstākļi un riski Latvijā” pētījuma rezultāti tika papildus analizēti, lai rastu atbildes uz abiem iepriekš minētajiem jautājumiem.

Sievietēm—arodslimības, vīriešiem – nelaimes gadījumi?

Lai būtu iespējams salīdzināt datus abu dzimumu starpā, absolūtie skaitļi tika pārrēķināti uz 100 000 attiecīgā dzimuma nodarbinātajiem. Pirmreizējo arodslimnieku skaits pa dzimumiem laika posmā no 1996.gada līdz 2009.gadam Latvijā ir attēlots grafikā.

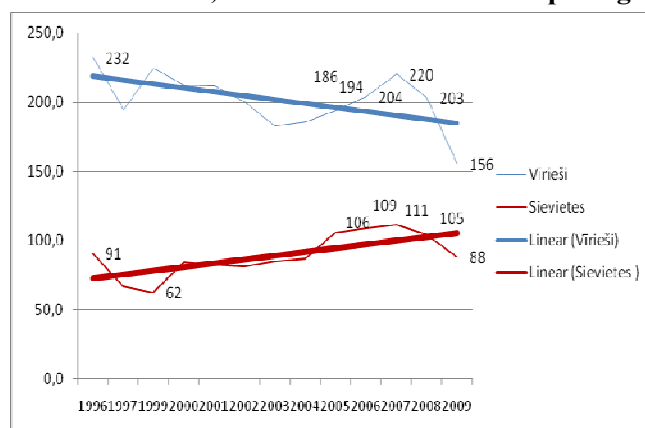
Attēlā: Pirmreizējo arodslimnieku skaits uz 100 000 nodarbinātajiem Latvijā, 1996. – 2009.

Kā redzams, tad abu dzimumu vidū arodslimnieku skaits ir strauji pieaudzis. To, iespējams, var saistīt ar iespējām no valsts saņemt atlīdzību, ja nodarbinātajam ir reģistrēta arodslimība. Jāatzīmē, ka nodarbināto sieviešu vidū reģistrēto arodslimnieku skaits visos gados ir bijis augstāks, sevišķi tas pieaudzis pēdējo gadu laikā.

Vai sievietes un vīrieši vienādi bieži ir pakļauti darba vides riska faktoru iedarbībai?

Darba vides riska faktors	Atšķirība starp dzimumiem (%)
Darbs ārā dažādos laika apstākļos (vasarā un ziemā)	46
Vibrācija, kuru rada rokas instrumenti, mašīnas u.t.t.	41
Darbs ar aprīkojumu	39
Vibrācija, kuru rada transporta līdzekļi (piem., traktori, ekskavatori)	35
Tik skaļš troksnis, ka nākas pacelt balsi, runājot ar cilvēkiem	34
Izgarojumu, dūmu, putekļu vai bīstamu ķīmisku vielu ieelpošana	34
Darbs augstumā (vairāk kā 1,5 metru augstumā)	26
Smagu priekšmetu nešana vai pārvietošana	25
Darbs ar bīstamajām iekārtām	24
Darbs ar sarežģītām, ātri mainīgām tehnoloģijām, ātru un svarīgu lēmumu pieņemšana	24

Nelaimes gadījumi darba vietā biežāk, savukārt, tiek reģistrēti nodarbināto vīriešu vidū. Pēdējo 10 gadu laikā darba vidē uz katru sievieti bojā gājuši 7,72 vīrieši, bet nelaimes gadījumos uz vienu strādājošo sievieti cietuši 2,19 vīrieši. **Satraukumu rada tendence, ka nelaimes gadījumos darbā cietušo vīriešu skaits samazinās, bet šādu sieviešu skaits – pieaug.**

Attēlā: Nelaimes gadījumos cietušo nodarbināto skaits uz 100 000 nodarbinātajiem Latvijā un tendence 1996.-2009.

Attēlā: TOP 10 darba vides riska faktori, kuriem novērotas lielākās atšķirības starp dzimumiem (%).

turpinājums 15. lpp

Sievietes un vīrieši darba vidē – vai pastāv dzimumu atšķirības Latvijā?

Turpinājums no 14. lpp.

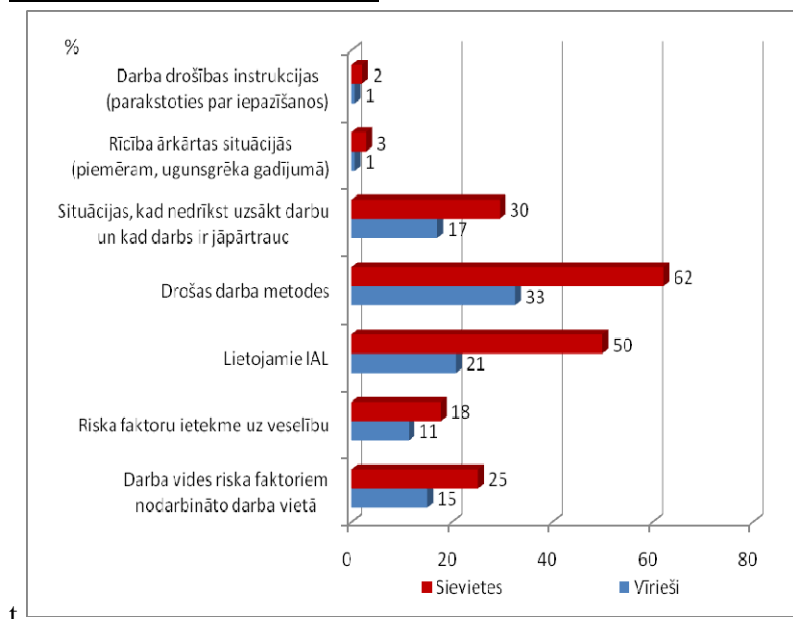
Vai tiešām sievietes ir vairāk pakļautas riska faktoriem, kas izraisa arodslimības, bet vīrieši – nelaimes gadījumus? Nodarbināto aptaujas laikā visiem respondentiem tika uzdots jautājums: „Cik lielā mērā Jūs esat pakļauts sekojošiem riska faktoriem...?” Tika nosaukts saraksts, kurā bija uzskaitīti vairāk nekā 30 dažādi riska faktori. Aptaujas dati liecina, ka **biežākās darba vides riska faktoru grupas ir identiskas abiem dzimumiem – ergonomiskie un psihoemocionālie riska faktori**. Papildus tam jānorāda, ka 10 biežāk minēto riska faktoru vidū nav neviena riska faktora, kas izraisa nelaimes gadījumus (piemēram, darbs augstumā, darbs ar dažādām iekārtām utt.). Tomēr jāuzsver, ka vīrieši gandrīz visus faktorus ir minējuši biežāk nekā sievietes (tabulā ir norādīti tie 10 darba vides riska faktori, kuriem novērota lielākā atšķirība starp dzimumiem).

Kāpēc sievietes riska faktorus min retāk, bet arodslimības viņām reģistrē biežāk?

Ja 2010. gada pētījuma rezultāti liecina, ka sievietes Latvijā retāk minējušas dažādu darba vides riska faktoru iedarbību, tad iespējams ir jāmeklē kādi citi skaidrojumi, kāpēc arodslimības sievietēm tiek diagnosticētas biežāk. Mēs izvirzījām vairākas hipotēzes, kuras mēģinājām apstiprināt vai noliegt ar minētā pētījuma rezultātiem:

1. sievietes ir **mazāk informētas** par darba aizsardzības jautājumiem, darba vides riska faktoriem, tāpēc neatpazīst gadījumus, kad ir tiem pakļautas;
2. sievietes **retāk** lieto individuālos aizsardzības līdzekļus;
3. sievietēm ir **retāk pieejami preventīvie pasākumi**;
4. sievietēm **biežāk tiek pārbaudīta veselība**;
5. sievietes ir **jūtīgākas** pret vairāku riska faktoru iedarbību;
6. sievietes **biežāk** strādā virsstundas, tāpēc riska faktoru iedarbībai ir **pakļautas ilgāk**;
7. sievietes ir **labāk informētas par sociālajām garantijām** arodslimību gadījumā un ir **uzņēmīgākas**.

Sievietes ir mazāk informētas

Attēlā: Nodarbināto skaits, kas uzskata, ka informācija par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem uz viņiem neattiecas.

Nodarbinātajiem tika uzdots jautājums, vai pēdējā gada laikā viņi ir saņēmuši informāciju par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem un vai ir tikuši instruēti (ar parakstīšanos). Respondentiem bija iespējas izvēlēties starp trīs atbilžu variantiem – „Jā, saņēmu minēto informāciju”, „Nē, nesaņēmu”, „Uz mani šī informācija neattiecas”. Analizējot iegūtās atbildes, būtiskākās atšķirības dzimumu starpā novērojamas atbilžu variantā “Uz mani šī informācija neattiecas”.

Ko nozīmē – atbilde “Uz mani neattiecas”? Šeit pieder gan tie gadījumi, kad kāds konkrēts jautājums patiesi neskar cilvēku (piemēram, nodarbinātais veic darbu birojā, kur individuālie aizsardzības līdzekļi nav jālieto), gan tie gadījumi, kad nodarbinātie neapzinās, ka informācija par darba aizsardzības jautājumiem attiecas uz viņiem. Grafikā ir redzami dati, kas liecina, ka sievietes neapzinās darba vides kaitīgumu. Aptauju datus novērotās atšķirības par dažādu riska faktoru izplatību darba vidē neatspoguļo reālo situāciju attiecībā uz sievietēm.

Tas, ka sievietes neatpazīst darba vides riska faktorus, iespējams, ir arī atbilde uz jautājumu, kāpēc nelaimes gadījumos cietušo sieviešu skaits pieaug. **Ja Tu neapzinies, kas ir bīstams, Tu sevi arī nevari pasargāt un rīkoties droši!**

Sievietes retāk lieto individuālos aizsardzības līdzekļus

No tiem nodarbinātajiem, kam jālieto individuālie aizsardzības līdzekļi un kam darba devēji šos līdzekļus ir nodrošinājuši, tos vienmēr lieto 83% vīrieši un 84% sievietes. Visticamākais šie rādītāji neatbilst patiesībai (nodarbinātie apzinās, ka individuālo aizsardzības līdzekļu nelietošana ir pārkāpums, tāpēc nesniedz patiesas atbildes), tomēr atšķirības dzimumu starpā netika novērotas. Līdz ar to pētījuma rezultāti neapstiprina šo hipotēzi. *turpinājums 16. lpp.*

Sievietes un vīrieši darba vidē – vai pastāv dzimumu atšķirības Latvijā?

Turpinājums no 15. lpp.

Sievietēm ir retāk pieejami preventīvie pasākumi

Dažādu motivējošo papildus „labumu” pieejamība, ko nodrošina darba devēji, ir vērsta uz veselības saglabāšanu un uzlabošanu. Pētījuma rezultāti liecina, ka vīriešiem biežāk ir pieejamas fizisko aktivitāšu iespējas (apmaksāta sporta zāle, nodarbības peldbaseinā utt.), veselības apdrošināšanas polises, kā arī papildus vakcinācija, kas nav saistīta ar riska faktoru esamību (piemēram, vakcinācija pret gripu).

Sporta iespējas un veselības apdrošināšanas polises būtiski samazina balsta – kustību aparāta slimību risku (fiziskas aktivitātes, masāža, rehabilitācija u.c.). Savukārt, ja nodarbinātajam ir sūdzības par veselības traucējumiem, viņš, izmantojot veselības apdrošināšanas polisi, drīzāk apmeklēs ārstu, nekā gadījumā, ja par ārsta apmeklējumu jāmaksā pašam. Tādējādi darba devēja nodrošinātie papildus „labumi” ļauj vīriešiem aktīvāk izmantot dažādus preventīvos pasākumus, lai novērstu arodslimību attīstību. Tomēr pētījums nesniedz atbildi, vai vīrieši šīs iespējas arī izmanto.

Sievietēm biežāk tiek pārbaudīta veselība (veiktas obligātās veselības pārbaudes - OVP)

Par gandrīz 10% vairāk sievietes nekā vīrieši pēdējo 3 gadu laikā ir izgājuši OVP (sievietes – 68%, vīrieši – 59%). Veicot OVP ir lielākas iespējas, ka tiks pamanīti veselības traucējumi, kuru cēlonis ir darba vides riska faktori un diagnosticētas arodslimības. Ja ārsts neizmeklē, tad viņš nevar diagnosticēt, kas, iespējams, nozīmē, ka vīriešu vidū arodslimnieki ir, tikai šie gadījumi netiek atklāti un reģistrēti atbilstoši normatīvo aktu prasībām (līdzīgi kā ar nelaimes gadījumiem darbā – ne visas arodslimības Latvijā tiek reģistrētas, bet it īpaši vīriešu vidū tās tiek reģistrētas retāk).

Sievietes ir jutīgākas pret vairāku riska faktoru iedarbību

Pētījuma laikā tika mēģināts noskaidrot, kuru riska faktoru iedarbība biežāk izraisa veselības traucējumus. Rezultāti liecina, ka abu dzimumu starpā pastāv būtiskas atšķirības, cik bieži pēc kāda konkrēta riska faktora iedarbības attīstās veselības traucējumi. Tā piemēram, 47% sieviešu, kas darba vidē ir pakļautas visa ķermeņa vibrācijas iedarbībai, ir veselības traucējumi, kuru cēlonis ir darba vides riska faktoru iedarbība.

Vīriešu vidū šāds skaits ir tikai 24%. Līdzīgi dati novērojami arī plaukstas rokas vibrācijas gadījumā – veselības traucējumi ir 38% sieviešu un 26% vīriešu. Šādi dati būtu skaidrojami ar to, ka sievietes ir jutīgākas pret atsevišķu darba vides riska faktoru iedarbību.

Sievietes biežāk strādā virsstundas

Pētījuma rezultāti liecina, ka sievietes mazāk (33%) strādā virsstundu darbu kā vīrieši (48%). Ja nodarbinātie strādā virsstundas, tad viņi ir ilgāk pakļauti darba vides riska faktoru iedarbībai (piemēram, troksnim vai ķīmisko vielu un putekļu ieelpošanai). Ja kaitīgo faktoru līmeņi ir tuvi pieļaujamajām robežvērtībām (piemēram, ķīmisko vielu koncentrācija darba vides gaisā ir tuva aroda ekspozīcijas robežvērtībai), tad arī šādi līmeņi var izraisīt arodslimības, jo robežvērtības tiek noteiktas 8 stundu darba dienai vai 40 stundu darba nedēļai. Tomēr pētījuma rezultāti liecina, ka vīrieši vairāk strādā virsstundas, tāpēc viņiem biežāk vajadzētu slimot ar arodslimībām. Līdz ar to pētījuma rezultāti neapstiprina hipotēzi par virsstundu darbu.

Sievietes ir labāk informētas par sociālajām garantijām arodslimību gadījumā

Lai gan tieši dati par to, ka sievietes ir labāk informētas par sociālajām garantijām, nav pieejami, tomēr pētnieki uzskata, ka sievietes ir arī sociāli aktīvākas un uzņēmīgākas. Tas saistāms ar faktu, ka kompensāciju par darb spēju zaudējumu un apdrošināšanas papildu atlīdzību var saņemt pēc vairāku valsts institūciju apmeklēšanas. Kopumā tas ir samērā sarežģīts un laikietilpīgs process, tāpēc ne visiem arodslimniekiem pietiek uzņēmības. Papildus tam jāatzīmē, ka sievietes biežāk uztur sociālos kontaktus, kā rezultātā informācija (pieredze arodslimību diagnosticēšanā) no viena cilvēka tiek nodota otram cilvēkam.

Secinājumi:

Sievietes neapzinās, ka informācija par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem attiecas arī uz viņām, tāpēc vēlams vairāk informācijas sniegt tajos masu medijos, kuru mērķa auditorija ir strādājošas sievietes (piemēram, žurnāli, TV raidījumi).

Domājams, ka liela daļa arodslimību vīriešiem netiek diagnosticētas un reģistrētas, tāpēc vīrieši mazāk izmanto iespējas saņemt no valsts kompensāciju arodslimību gadījumā.

“Darba aizsardzības ziņas”

Sagatavoja Aivis Vincevs, Valsts darba inspekcijas sabiedrisko attiecību speciālists.

Darba aizsardzības ziņas pieejamas interneta mājas lapās www.vdi.gov.lv un www.osha.lv. Pieteikties izdevuma saņemšanai, kā arī sūtīt savus ieteikumus vai jautājumus var elektroniski aivis.vincevs@vdi.gov.lv. Darba aizsardzības ziņas tapušas sadarbībā ar Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras Latvijas nacionālo kontaktpunktu, kura darbību nodrošina Valsts darba inspekcija.

Seko Darba aizsardzības ziņām: www.twitter.com/darbaizsardziba